

5 Μαρτίου 2015

Οικοδομώντας το αυθεντικό χριστιανικό ήθος: Ο ρόλος της Θ. Ευχαριστίας

[Ορθοδοξία](#) / [Ηθική](#)

[Νίκη Νικολάου, Θεολόγος](#)

Η μελέτη της θεολόγου Νίκης Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: www.reptrousia.gr/?p=90562), αναφέρεται στο σημερινό δημοσίευμα στο ρόλο που έχει η Λατρεία στην κατεύθυνση της οικοδόμησης του αυθεντικού χριστιανικού ήθους.

2.3 Ο ρόλος της Εκκλησίας και της Θείας Ευχαριστίας στη διαμόρφωση του χριστιανικού ήθους

Με την είσοδο του ανθρώπου στο εκκλησιαστικό σώμα, η οποία επιτυγχάνεται με το βάπτισμα, ο άνθρωπος εισέρχεται στην ηθική ζωή της Εκκλησίας. Σε προηγούμενη ενότητα, αναφέραμε ότι με το βάπτισμα ο πιστός εικονίζει το πάθος και την ανάσταση του Χριστού. Από αυτό πηγάζει το θάρρος κατά της αμαρτίας, η μετάνοια, η αγάπη, η θυσία, η ελπίδα και η σωτηρία, έννοιες με ιδιαίζον περιεχόμενο για την χριστιανική ηθική.

Περαιτέρω, οι Πατέρες της Εκκλησίας, αντλούσαν τη χριστιανική ηθική μέσα από την πίστη της Εκκλησίας και την παρουσίαζαν σε άμεση σχέση και αναφορά προς την κοινωνική ζωή[235], γιατί η κοινωνική ζωή αποτελεί την περιοχή όπου εκφράζεται και φανερώνεται η παρουσία της Εκκλησίας[236]. Μέρος της κοινωνικής ζωής, αποτελούν τα κοινωνικά προβλήματα, τα οποία στη βάση τους είναι προβλήματα ηθικά και πνευματικά και για αυτό αφορούν πρωτίστως την Εκκλησία. Η Εκκλησία, άλλωστε, πρέπει να διακονεί τον άνθρωπο σε όλες τις πτυχές της προσωπικής και κοινωνικής ζωής του[237], αφού έχει ρόλο μεταμορφωτικό και ανακαινιστικό.

«Στην Ορθόδοξη λειτουργική ζωή η ηθικότητα πηγάζει από τη μεταμόρφωση και ανακαίνιση της κτίσεως και του ανθρώπου εν Χριστώ, ώστε κάθε ηθική επιταγή να γίνεται κατανοητή μόνον ως συνέπεια αυτής της μυστηριακής

μεταμορφώσεως»[238]. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας, το οποίο συνδέθηκε εξ αρχής με την ηθική διδασκαλία της Εκκλησίας[239]. Συγκαλείται εν Χριστώ η Εκκλησία, δια του Αγίου Πνεύματος, εις κοινωνίαν αγάπης, καταργουμένων όλων των συνόρων: φυλών, γλωσσών, φύλων, τάξεων, πολιτιστικών προϋποθέσεων[240]. Η αληθινή κοινωνία, λοιπόν, πραγματοποιείται με τον Χριστό και την Εκκλησία[241].

Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, είναι το μυστήριο της ενώσεως του ανθρώπου με τον Θεό. Το σώμα του Χριστού που προσφέρεται με τη θεία Κοινωνία, καλεί τους πιστούς να κοινωνούν στις αρετές και στα παθήματα του Χριστού για να μπορέσουν να ζήσουν αιώνια μαζί του. Η Θεία Λειτουργία, συνεχίζεται έξω από την Εκκλησία, στην κοινωνική ζωή, αφού αυτή ενσαρκώνει την πνευματική κατάσταση του ανθρώπου. Για αυτό και η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων τελεσφορεί, όταν λαμβάνει υπόψη τα πνευματικά τους αίτια.

Όλα τα μέλη της Εκκλησίας, ως ζωντανά κύτταρα του σώματός της, μετέχουν ταυτόχρονα στο ίδιο πράγμα και ο κάθε πιστός παραμένει ενωμένος με τον Χριστό. Άρα, η χριστιανική ηθική ανακεφαλαιώνεται στην εν Χριστώ ζωή, η οποία είναι η βίωση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας[242]. Η Θεία Ευχαριστία, ως πράξη και κοινωνία προσφέρει στην ηθική ζωή μια θεμελιώδη συμβολή: την επανεύρεση του ορθού νοήματος του ηθικού βίου[243]. Η Ευχαριστία είναι πράξη, λειτουργία, ένα μυστήριο, το μυστήριο του Χριστού. Για αυτό πρέπει να την βλέπουμε ως τον ίδιο τον Χριστό που σώζει τον άνθρωπο και τον κόσμο και μας συμφιλιώνει με τον Θεό δια του εαυτού του[244].

Η Εκκλησία, δεν προσφέρει στον κόσμο ένα σύστημα ηθικών κανόνων, αλλά μια αγιασμένη κοινωνία, μια ζύμη που θα ζυμώσει τη δημιουργία όχι με την επιβολή των ηθικών προσταγών, αλλά με την αγιαστική της παρουσία[245]. Κατά τον Μαντζαρίδη «η εν Χριστώ κοινωνία μπορεί να προσφέρει στην Εκκλησία τη βάση για νέα θεώρηση της κοινωνικής ζωής και των προβλημάτων της»[246]. Περαιτέρω, το χριστιανικό ήθος υπαγορεύεται από την ένωση του πιστού με το σώμα του Χριστού. Αυτό συντελείται κατά τη διάρκεια της Θείας Ευχαριστίας. Η εμπειρία της Θείας Ευχαριστίας κάνει τη σχέση του ανθρώπου με τον Θεό, σχέση που περνάει μέσα από τους άλλους.

Το αξιοσημείωτο εν σχέσει με την Ευχαριστιακή εμπειρία της Εκκλησίας, είναι ότι εισέρχεται πλέον ο άνθρωπος σε μια σχέση με τους άλλους και με τον κόσμο γενικά, η οποία έχει ως κέντρο της τον Χριστό, ο Οποίος νίκησε το θάνατο, και αυτή η νίκη κατά του θανάτου, που έχει ο αναστημένος Χριστός, είναι αυτή, από την οποία πηγάζει η ζωή για όλα τα μέλη της Εκκλησίας. Αυτή η

Χριστοκεντρικότητα της Θείας Ευχαριστίας είναι που την κάνει να διαφέρει από κάθε άλλη εμπειρία, που έχει ο πιστός ή γενικότερα ο άνθρωπος[247]. Το ευχαριστιακό ήθος, προβάλλεται ως το τέλειο ήθος.

[Συνεχίζεται]

[235] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού*, ό.π., σ. 240

[236] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική Ι*, ό.π., σ. 59

[237] Στο ίδιο, σ. 57

[238] Ιωάννης Δ. Ζηζιούλας, *Η κτίση ως Ευχαριστία. Θεολογική προσέγγιση στο πρόβλημα της Οικολογίας*, ό.π., σ. 31

[239] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού*, ό.π., σ. 226

[240] Αναστάσιος Γιαννουλάτος, *Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία, Μελετήματα Ορθοδόξου προβληματισμού*, ό.π., σ. 40

[241] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική Ι*, ό.π., σ. 55

[242] Στο ίδιο, σ. 56

[243] Ιωάννης Δ. Ζηζιούλας, *Η κτίση ως Ευχαριστία. Θεολογική προσέγγιση στο πρόβλημα της Οικολογίας*, ό.π., σ. 30

[244] Στο ίδιο, σ. 20

[245] Στο ίδιο, σ. 32

[246] Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, *Χριστιανική Ηθική Ι*, ό.π., σ. 57

[247] Ιωάννης Δ. Ζηζιούλας, *Ευχαριστίας Εξεμπλάριον, Κείμενα Εκκλησιολογικά και Ευχαριστιακά* (Μέγαρο: Ευεργέτης, 2006), σ. 64-73

<http://bitly.com/1DDg5wk>